

РЕГУЛАТИВА (ЕЗ) бр. 2027/97 на Советот
од 9 октомври 1997 година
за одговорноста на воздушните превозници во случај на несреќи

СОВЕТОТ НА ЕВРОПСКАТА УНИЈА,

имајќи го предвид Договорот за основање на Европската заедница, а особено член 84 (2) од истиот,

имајќи го предвид предлогот на Комисијата¹,

имајќи го предвид мислењето на Економско-социјалниот комитет²,

согласно со постапката утврдена во член 189 (в) од Договорот³,

(1) со оглед на тоа што во рамките на заедничката транспортна политика неопходно е да се подобри нивото на заштита на патниците, настрадани во авионски несреќи;

(2) со оглед на тоа што правилата за одговорност во случај на несреќи се регулираат од Меѓународната конвенција за изедначување на одредени правила поврзани со меѓународниот воздушен транспорт, потпишана во Варшава на 12 октомври 1929 година, или со истата Конвенција заменета со Конвенцијата во Хаг на 28 септември 1955 година и со Конвенцијата од Гвадалахара на 18 септември 1961 година, во согласност со конвенцијата што се применува во определениот случај, секоја од нив во понатамошниот текст „Варшавската конвенција“; при што Варшавската конвенција се применува насекаде во светот во полза на патниците, како и на воздушните превозници;

(3) со оглед на тоа што границите за одговорноста определени со Варшавската конвенција се премногу ниски во однос на денешните економски и социјални стандарди и често водат до долги правни дејствија што штетно се одразува на имиџот на воздушниот транспорт; при што поради тоа земјите-членки до различен степен ги зголемиле границите на одговорност што довело до создавање на транспортни услови што се менуваат во рамките на внатрешниот авијациски пазар.

(4) со оглед на тоа што исто така Варшавската конвенција се применува само за меѓународниот транспорт; при што во внатрешниот авијациски пазар, разликата

¹ Сл. весник С 104, 10 април 1996 год., стр. 18 и Сл. весник бр. С 29, 30 јануари 1997 год., стр. 10.

² Сл. весник С 212, 22 јули 1996 год., стр. 38.

³ Мислење на Европскиот парламент од 17 септември 1996 год. (Сл. весник бр. С 320, 28 октомври 1996 год., стр. 30), Заедничка позиција на Советот од 24 февруари 1997 год. (Сл. весник бр. С 123, 21 април 1997 год., стр. 89) и Решение на Европскиот парламент од 29 мај 1997 год. (Сл. весник С 182, 16 јуни 1997 год.).

помеѓу националниот и меѓународниот транспорт се елиминирани; при што поради тоа е соодветно степенот и видот на одговорност да бидат еднакви за националниот, како и за меѓународниот транспорт;

(5) со оглед на тоа што целосно разгледување и преглед на Варшавската конвенција се долго очекувани и на долгорочен план ќе претставуваат поизедначено и применливо решение, на меѓународно ниво, на прашањето за одговорноста на воздушните превозници во случај на несреќи; при што напорите да се зголемат границите на одговорноста, наметната во Варшавската конвенција, треба да продолжат преку преговарање на мултилатерално ниво;

(6) со оглед на тоа што, во согласност со начелото на субсидијарност, пожелна е акција на ниво на Заедницата за да се постигне хармонизација во областа на одговорноста на воздушните превозници и може да послужи како пример за засилена заштита на патниците во светски рамки;

(7) со оглед на тоа што соодветно е да се отстранат сите парични граници на одговорност предвидени со член 22 (1) од Варшавската конвенција или секое друго правно или договорно ограничување, во согласност со сегашните тенденции на меѓународно ниво;

(8) со оглед на тоа што за да се избегнат ситуации во кои жртвите на несреќите не добиваат отштета, воздушните превозници на Заедницата при секое барање што произлегува од смрт, повредување или друга телесна повреда на патник во согласност со член 17 од Варшавската конвенција, треба да се откажат од каква и да е одбрана во согласност со член 20 (1) од Варшавската конвенција до одредена граница;

(9) со оглед на тоа што воздушните превозници на Заедницата може да се ослободат од одговорност во случаи на небрежност на дадениот патник;

(10) со оглед на тоа што е неопходно да се разјаснат обврските на оваа Регулатива имајќи го предвид член 7 од Регулативата (ЕЕЗ) бр. 2407/92 на Советот од 23 јули 1992 година за издавањето на дозволи на воздушните превозници¹; при што, во тој поглед воздушните превозници на Заедницата треба да се осигурени до одредени граници предвидени со оваа Регулатива;

(11) со оглед на тоа што воздушните превозници на Заедницата секогаш треба да можат да упатат барање против трети страни;

¹ Сл. весник L 240, 24 август 1992 год., стр. 1.

(12) со оглед на тоа што брзото плаќање однапред може значително да им помогне на повредените патници или физичките лица овластени да ја примат отштетата за да можат да ги поднесат непосредните трошоци по несреќата;

(13) со оглед на тоа што правилата за видот и ограничувањето на одговорноста во случај на смрт, повредување или друга телесна повреда на патникот се дел од транспортните услови во договорот за воздушен транспорт помеѓу превозникот и патникот; при што за да се намали ризикот од нарушување на конкуренцијата, превозниците од трети држави треба соодветно да ги информираат патниците за нивните услови за транспорт;

(14) со оглед на тоа што е соодветно и неопходно паричните ограничувања изразени во оваа Регулатива да се разгледаат за да се земе предвид економскиот развој и развојот на меѓународните форуми;

(15) со оглед на тоа што разгледувањето на Варшавската конвенција е во тек во рамките на Меѓународната организација за цивилно воздухопловство (ИКАО); при што во очекување на резултатите од таквото разгледување, привремените дејствија на Заедницата ќе ја подобрат заштитата на патниците; при што Советот треба да ја разгледа оваа Регулатива најбрзо што може по разгледувањето на Варшавската конвенција од страна на ИКАО,

ЈА ДОНЕСЕ СЛЕДНАВА РЕГУЛАТИВА:

Член 1

Оваа Регулатива ги утврдува обврските на воздушните превозници на Заедницата во врска со одговорноста во случај на несреќи кон патниците за штети здобиеени во случај на смрт или повредување на патник или друга телесна повреда претрпена од патник, доколку несреќата што ја предизвикала така здобиената штета се случила во авион или за време на било која операција при качувањето или слегувањето.

Оваа Регулатива исто така разјаснува некои барања за осигурувањето за воздушните превозници на Заедницата.

Оваа Регулатива исто така утврдува некои барања за информацијата што треба да се достави од воздушните превозници надвор од Заедницата кои вршат дејност до, од или во рамките на Заедницата.

Член 2

1. За целите на оваа Регулатива:

- (а) „воздушен превозник“ е претпријатие за воздушен транспорт со валидна дозвола за работа;
- (б) „воздушен превозник на Заедницата“ е претпријатие за воздушен транспорт со валидна дозвола за работа издадена од земја-членка во согласност со одредбите на Регулативата (ЕЕЗ) бр. 2407/92;
- (в) „лице со право на отштета“ е патник или друго лице што може да упати барање за отштета во врска со тој патник, во согласност со применлив закон;
- (г) „екју“ е извештајна единица во формирањето на буџетот на Европските заедници во согласност со член 207 и член 209 од Договорот;
- (д) „СПТ“ се специјални права на тираж утврдени од Меѓународниот монетарен фонд;
- (ѓ) „Варшавска конвенција“ е конвенцијата за изедначување на одредени правила поврзани со меѓународниот воздушен транспорт, потпишана во Варшава на 12 октомври 1929 година, или Варшавската конвенција заменета со конвенцијата во Хаг на 28 септември 1955 година и конвенцијата што ја дополнува Варшавската конвенција потпишана во Гвадалахара на 18 септември 1961 година – во зависност од тоа која е применлива за соодветниот договор за превоз на патници, заедно со сите меѓународни инструменти во сила што ја дополнуваат или произлегуваат од неа.

2. Концептите што се содржат во оваа Регулатива и коишто не се дефинирани во став 1 се еднакви на оние што се употребуваат во Варшавската конвенција.

Член 3

1. (а) Одговорноста на воздушниот превозник на Заедницата за штетите здобиени во случај на смрт, повредување или друга телесна повредна претрпени од патник во случај на несреќа не е предмет на било какво финансиско ограничување, дефинирано со закон, конвенција или договор.

(б) Обврската за осигурување утврдена во член 7 од Регулативата (ЕЕЗ) бр. 2407/92 се разбира како барање за воздушниот превозник на Заедницата да биде осигуран до максимално ниво во согласност со став 2 и со тоа до разумно ниво.

2. За секоја штета до сумата изразена во еку еквивалентна на 100 000 СПТ, воздушниот превозник на Заедницата нема да се ослободува или да ја намалува својата одговорност

преку докажувањето дека тој или неговите агенти ги презеле сите неопходни мерки за да ја избегнат штетата или дека било невозможно за него или за неговите агенти да преземат такви мерки.

3. Независно од одредбите од став 2 и во согласност со применливиот закон, воздушниот превозник на Заедницата може целосно или делумно да се ослободи од одговорност доколку докаже дека штетата била предизвикана од небрежноста на повредениот или починатиот патник или истиот допринел за нејзиното случување.

Член 4

Во случај на смрт, повредување или друга телесна повреда претрпена од патник во случај на несреќа, ниту една од одредбите од оваа Регулатива не може да се толкува:

(а) дека го посочува воздушниот превозник на Заедницата како единствена страна што плаќа отштета; или

(б) дека го ограничува правото на воздушниот превозник на Заедницата да бара придонес или обештетување од трета страна во согласност со применлив закон.

Член 5

1. Воздушниот превозник на Заедницата во најкус рок, во секој случај не подоцна од петнаесет дена по утврдувањето на идентитетот на лицето со право на отштета, му плаќа во аванс на тоа лице што ќе му помогне да се соочи со непосредните економските потреби, пропорционално на претрпените материјални штети.

2. Без да е во спротивност со став 1, плаќањето во аванс не треба да биде помалку од еквивалентот на 15 000 СПТ изразен во еку за секој патник во случај на смрт.

3. Плаќањето во аванс не претставува признавање на одговорноста и може да биде надоместено со секоја понатамошна исплатена сума во зависност од одговорноста на воздушниот превозник на Заедницата, но не може да се врати, освен во случаите предвидени со член 3 (3) или кога ќе се докаже дека лицето на кое му било платено во аванс ја предизвикало или допринело за штетата преку небрежност или дека не е лицето со право на отштета.

Член 6

1. Одредбите предвидени со членовите 3 и 5 се вклучуваат во условите за транспорт на патници на Заедницата.
2. Соодветна информација за одредбите предвидени со членовите 3 и 5, на барање, се доставува на патниците во агенциите на воздушните превозници на Заедницата, туристичките агенции и сите продажни места. Билетот или неговиот еквивалент содржи општа информација за барањата изразена на јасен и разбирлив јазик.
3. Воздушните превозници надвор од Заедницата што вршат дејност до, од и во рамките на Заедницата и не ги применуваат одредбите наведени во членовите 3 и 5, за истото јасно ќе ги информираат патниците за време на купувањето на билетот од агенциите на превозниците, туристичките агенции или на шалтерите за регистрација што се наоѓаат на територијата на земјата-членка. Воздушните превозници им обезбедуваат на патниците формулар што ги прецизира нивните услови. Фактот дека само границата на одговорноста е посочена на билетот или на неговиот еквивалент, не претставува доволно информација.

Член 7

Не подоцна од две години по влегувањето во сила на оваа Регулатива, Комисијата ќе изготви извештај за применувањето на Регулативата што, меѓу другото, го има предвид економскиот развој и развојот на меѓународните форуми. Таквиот извештај може да е придружен од предлози за разгледување на оваа Регулатива.

Член 8

Оваа Регулатива влегува во сила една година по нејзиното објавување во *Службениот весник на Европските заедници*.

Оваа Регулатива е целосно обврзувачка и директно применлива во сите земји-членки.

Луксембург, 9 октомври 1997 година.

За Советот
Претседател
М. ДЕЛВО-ШТЕРЕ

ОБРАЗЕЦ Бр. 1

Поимник на термини и изрази

CELEX-број	31997R2027
Наслов на документот (АНГ)	COUNCIL REGULATION (EC) No 2027/97 of 9 October 1997 on air carrier liability in the event of accidents
Наслов на документот (МАК)	РЕГУЛАТИВА (ЕЗ) бр. 2027/97 на Советот од 9 октомври 1997 година за одговорноста на воздушните превозници во случај на несреќи

Област на примена	воздушен сообраќај
--------------------------	--------------------

Агенција за преведување	Момент мал	Преведувач	Елена Баткоска
Тел	071 614 888	е-пошта	ebatkoska@gmail.com
Дату м			19.01.2008

Место на зборот во текстот (член, став, точка, прилог ...)	Изворен збор (АНГ)	Превод (МАК)	Забелешка / Коментар	Извор на преводот (користен речник / МАКТЕРМ)
Член 2	Community air carrier	воздушен превозник на Заедницата		Голем англиско македонски речник – Зозе Мургоски
Член 2	person entitled to compensation	лице со право на отштета		Голем англиско македонски речник – Зозе Мургоски
Член 2	ecu	еку		Голем англиско македонски речник – Зозе Мургоски
Член 2	SDR	СПТ		Голем англиско македонски речник – Зозе Мургоски